

banky, filiálky v L.), bolo treba zmenku prezentovať a protestovať proti udanému domiciliátovi (nevlastnému) a nie proti príjemcovi (sr. Sb. n. s. č. 9312). Tomuto požiadavku zodpovedá predložený protest, lebo ním je osvedčené, že protest vykonavši úradník dostavil sa do úradnej miestnosti T. banky filiálky v L. a zmenku rečenou filiálkou ako jej majiteľkou mu odovzdanú tým cieľom, aby ju predložil k plateniu, skutočne tam predložil a že na to od dirigenta filiálky obdržal odpoveď »zaokrytie dosiaľ nedošlo«.

Ide tu o tak zvaný deklaračný protest, podľa ktorého osoba, pre ktorú sa protestuje, je identickou s osobou, proti ktorej sa protest činí, postačuje preto, že v proteste bola uvedená firma T. banky filiálky v L. ako protestanta a súčasne protestáta.

Výrazom, že bola zmenka predložená, je dostatočne určené už vzhľadom na predchádzajúci výraz, že zmenka mala byť predložená k plateniu, o čo bola žiadaná osoba, proti ktorej sa protest stal. Pretože zmenkový protest bol skutočne riadne vykonaný a tak boli zachované práva majiteľa zmenky proti vystaviteľovi a rubopisci zmenky, ktorými sú žalovaní, netreba sa zaoberať otázkou odpustenia protestu so strany týchto podľa § 38 zmenk. zák.

Čís. 14767.

Keď sa mala аренда skončiť podľa smluvy koncom hospodárskeho roku, ale skončila sa v dôsledku zásahu Štátneho pozemkového úradu prostred hospodárskeho roku, arendátor je povinný nahradiť vlastníčkovi prevzaté, ale neodovzdané zásoby podľa cien platných koncom predošlého hospodárskeho roku. Taktiež pre otázku, či arendátor splnil smluvnú povinnosť odovzdať určitú časť pôdy v stave čerstvého pohnojenia, je rozhodný stav koncom predošlého hospodárskeho roku.*)

(Rozh. zo 6. XII. 1935, RV III 1009/34.)

Právny predchodca žalobníkov Baltazár R. vzal do arendy nehnuteľnosti žalovanej — ktoré boli zabrané Štátnym pozemkovým úradom — na dobu 12 rokov od 1. novembra 1922 do 30 októbra 1934. Štátny pozemkový úrad hospodárenie na týchto nehnuteľnostiach vypovedal ku koncu hospodárskeho roku 1927. Žalovaná vlastníčka však vyzvala arendátora, aby nehnuteľnosti neodovzdával a tak boli tieto 17. marca 1928 exekučne odovzdané Štátnemu pozemkovému úradu. — Žalobníci domáhali sa žalobou vrátenia čiastky arendovného, zaplatenej na hospodársky rok 1927—1928, a vrátenia kaucie. Proti týmto nárokom vznikla žalovaná vzájomnú žalobu na zaplatenie rôznych protipohľadávok medzi iným aj na náhradu prevzatých, ale neodovzdaných zásob a na náhradu za pohnojenie určitej časti pôdy, čo mal arendátor vykonať podľa arendálnej smluvy.

Všetky tri stolice uznaly čiastočne nároky žalobníkov proti žalovanej a čiastočne vzájomné nároky žalovanej. Dotyčne hore uvede-

*) Srovnaj: Zás. rozh. č. 132, Úr. sb. 2131.

ných dvoch vzájomných nárokov žalovanej uviedol N a j v y š š í s ú d v d ô v o d e c h svojho rozhodnutia:

Právom si sťažuje strana žalujúca, že prisúdenie hodnoty inventárnych zásob podľa cien zo dňa 17. marca 1928 stalo sa porušením práva.

Je síce pravda, že arendálny pomer trval do exekučného prevzatia predmetu arendy. Avšak v arendálnej smluve a v inventáre označená povinnosť arendátora: vrátiť tieto zásoby, bola určená podľa bodu XV. smluvy ku dňu 31. októbra posledného hospodárskeho roku a podľa pomerov tohoto času. Toto smluvné ustanovenie malo logicky na mysli pravidelný zánik arendálneho pomeru práve koncom hospodárskeho roku, keď tieto zásoby stoja v prírode arendátorovi k dispozícii zo žatvy a v tomto čase majú byť odovzdané buď vlastníkovi buď novému arendátorovi, aby mohol ďalej racionálne hospodariť.

Keď však — ako v súdenom prípade — starý arendátor zostal na výslovný príkaz vlastníčky v držbe predmetu arendy aj po konci hospodárskeho roku, na ktorý čas bola práve daná výuved', a vymienené inventárne zásoby upotrebil cieľom zamýšľaného ďalšieho vlastného hospodárenia so súhlasom vlastníčky, tato nie je oprávnená presunúť na arendátora bremeno vzostupu ceny týchto zásob, nastalého v medzidobí od konca predchodzieho hospodárskeho roku do dňa, v ktorý arendátor skutočne vystúpil z arendy, čo sa stalo v čase nepravidelnom.

Prislúcha preto žalovanej strane miesto sumy 18.610 Kč, prisúdenej odvolacím súdom za inventárne zásoby, len čiastka *14.589 Kč 07 hal.*, prisúdená správne prvým súdom, v ktorej sume však nie je obsiahnutá protihodnota animálneho hnojenia 28 jutár pôdy a za slamu miesto odvolacím súdom, správna suma podľa vypočítania prvého súdu *19.418.40 Kč + 8.150.70 Kč, celkove 27.569 Kč 10 hal.*

Na náhradu nákladov animálneho hnojiva pre 28 jutár poľa žalovaná vôbec nemá nároku. Pohnojenie pôdy je investičným nákladom na docielenie novej úrody, ktorá sa mala dostať v nasledujúcom hospodárskom roku 1927—1928 podľa úmyslu žalovanej strany arendátorovi Baltazárovi R. Žalovaná nepokúsila sa za sporu dokázať podstatnú okolnosť, že Baltazár R. — hoci zostal aj po 1. novembri 1927 s jej súhlasom v držbe predmetu arendy — cieľom zamýšľaného ďalšieho vlastného hospodárenia nepohnojil podľa ustanovenia arendálnej smluvy predmet arendy. Nie je preto daný skutkový predpoklad potrebný k záveru, že by sa bol Baltazár R. protihodnotou tejto nevykonanej práce na úkor strany žalovanej bezprávne obohatil.

Čís. 14778.

Odstavcom 4 čl. XXXV zák. čis. 54/1932 Sb. z. a n. je dané závislým podnikom tu označeným oprávnenie k rovnakým úsporným opatreniam a tými istými prostriedkami ako je dané odstavcom 3 čl. XXXV cit. zák. sanovaným bankám, teda tiež právo na zrušenie služebného pomeru so zamestnancami tu uvedenými.

(Rozh. z 12. XII. 1935, Rv III 563/35.)